

Handläggare
Susanne Höglund (shd009)**Fastställare**
Åsa Bellander (abr013)**Gäller för**
Primärvården
Specialistvården Västernorrland
Privata vårdgivare**Dokumenttyp**
Rutin/Regel
Giltigt till och med
2022-09-15**Fastställt**
2022-03-15
Reviderat
2022-03-15**Dokumentnr / Version**
631414 / Version 1
Processägare**Granskare**
Hans Boman (hbn007), Christian Arns (nas001), Per Eriksson (pen006), Anette Sjöstedt (ast010), Ulrika Edström (usm007), Maria Cajmatz (fcz001), Gun-Britt Milioris (gms001), Maria Alsén Lindström (man021)**Ytterligare information**

Covid-19 - Bedömning inför vaccination mot Covid-19 av personer med tidigare svår allergisk reaktion

Innehåll

Det viktigaste i korthet	1
Bakgrund	2
Definition av svår allergisk reaktion	2
Bedömning i vaccinationslokal	3
Bedömning på hälso- eller vårdcentral	3
Bedömning om person ska vaccineras med utökad övervakning	4
Bedömning om en person kan vara aktuell för vaccination med narkosberedskap	4
Om någon får en svår allergisk reaktion vid vaccination	5
Frågor, länkar	5
Bilaga 1. Triageringsalgoritm för bedömning om vaccin mot covid-19 kan ges vid allergi	6
Bilaga 2. Val av vaccinationslokal	7
Bilaga 3. Utredning vid systemreaktion efter vaccination mot Covid-19	8

Det viktigaste i korthet

- Personer allergiska mot PEG ska inte vaccineras mot covid-19.
- Personer som haft en svår allergisk reaktion (anafylaxi) på andra vacciner, injektionsläkemedel eller upprepade per orala läkemedel ska remitteras till öron-näsa-hals för bedömning om de kan vaccineras med narkosberedskap
- Personer som haft svår allergisk reaktion av andra skäl kan vaccineras med utökad övervakning 30 minuter på hälso eller vårdcentral
- Person som vaccinerats med utökad övervakning utan reaktion kan få nästkommande doser i ordinarie vaccinationslokal. Det gäller även vid byte av vaccinsort.
- För snabb hjälp kring frågor om en person ska vaccinera se bilaga 1 och 2.
- För snabb hjälp kring frågor om en person ska vaccineras efter att den haft reaktioner på tidigare doser, se bilaga 3.

Bakgrund

Personer som tidigare haft en svår allergisk reaktion har ökad risk för en ny svår reaktion vid till exempel en vaccination. För de allra flesta människor överväger dock nyttan med covid-19-vaccinriskerna.

Svensk allergologisk förening har utfärdat rekommendationer för hur man ska hantera både de som själva uppger att de tidigare har reagerat och de som enligt journal har konstaterats reagerat med svår allergisk reaktion.

Inför en första vaccination mot covid-19 ska den person som innan vaccination svarat ”JA” på frågan om de haft en kraftig allergisk reaktion ringa sin hälso- eller vårdcentral. Där ska man göra en första bedömning inför vaccinationen.

Vaccination med utökad övervakning innebär att övervakningstiden är 30 minuter och att det utöver ordinarie beredskap för svår allergisk reaktion med adrenalin, steroid och antihistamin även finns tillgång till läkare på plats, syrgas och möjlighet till inhalation av luftrörsvidgaren.

Den som vaccinerats med utökad övervakning eller narkosberedskap med dos ett utan att få en reaktion kan vaccineras i ordinarie vaccinationslokal med nästkommande doser. Detta gäller oavsett vilket eller vilka vaccin man fått i tidigare doser.

Om personen reagerat med en snabb svår allergisk reaktion enligt definitionen nedan, mot en första dos covid-19 vaccin, ska ny dos inte ges.

För bedömning av lämplighet med ny dos covidvaccin efter reaktion på tidigare dos finns bedömningsschema från svenska föreningen för allergologi sidan 8, bilaga 3.

Dokumentet gäller bedömning av både barn och vuxna.

Definition av svår allergisk reaktion

En reaktion av det slag att personen snabbt, inom 30 minuter efter exposition av allergen, fått en kraftig systempåverkan med andningssvårigheter eller cirkulatorisk påverkan som gjort att personen sökt sjukvård akut.

För ytterligare medicinsk information kring vilka grupper som kan vaccineras var, se algoritmer sidan 6, 7 och 8.

Bedömning i vaccinationslokal

- Om en person kommer till vaccinationslokal och svarar ”Ja” i hälsodeklarationen på frågan om tidigare allvarlig allergisk reaktion och vaccinatören kan avgöra att det inte varit en svår allergisk reaktion enligt triageringsalgoritm sida 6, skriver vaccinatören sin bedömning i kommentarsfältet i Mitt Vaccin och vaccinerar.
- Om det varit en svår allergisk reaktion eller det inte går att avgöra i vaccinationslokalen avbokas vaccinationstiden och personen uppmanas kontakta sin hälso- eller vårdcentral för besked innan den bokar en ny tid.

Bedömning på hälso- eller vårdcentral

- Den som inte haft en akut allergisk reaktion, se sida 6, kan av sjuksköterska i telefonen få rådet att vaccinera sig i vanlig lokal.
- Personen uppmanas göra en ny hälsodeklaration i Mitt Vaccin där de ska svara ”Nej” på frågan svår allergisk reaktion.
- Sjuksköterska journalför i NCS Vårdportal att patienten kan vaccineras normalt.
- Den som haft en svår allergisk reaktion eller där det är svårt att avgöra får samtal med läkare (behöver inte vara fysiskt).
- Läkare på hälso- eller vårdcentral intervjuar patienten om tidigare reaktioner och kartlägger via journalen vad som hände vid de tillfällen patienten refererar till.
- För den patient där man bedömer att det går att vaccinera i ordinarie vaccinationslokal uppmanas patienten göra en ny hälsodeklaration i Mitt Vaccin där de ska svara ”Nej” på frågan svår allergisk reaktion. Läkaren journalför i NCS Vårdportal att patienten kan vaccineras i ordinarie lokal.
- Kontakten journalförs som kvalificerad telefonkontakt och kodas med diagnoskod Z71.9, person med befarad sjukdom där ingen diagnos ställs.

Bedömning att person ska vaccineras med utökad övervakning

- Om läkaren bedömer att patienten ska vaccineras med utökad övervakning i 30 minuter bokas patienten in på hälso- eller vårdcentralen en tid när läkare finns på plats, liksom syrgasbehandling och inhalationsmöjlighet.
- Om patienten hör till en hälso- eller vårdcentral som inte vaccinerar mot covid-19 ansvarar hälso- eller vårdcentralen för att ha en rutin så personen kan bli inbokad på annan lokal med möjlighet till utökad övervakning. Patienten ska inte själv boka tid för vaccination med utökad övervakning.
- Dokumentation i NCS cross att patienten ska vaccineras med utökad övervakning gäller som ordination.
- Kontakten journalförs som kvalificerad telefonkontakt och kodas med diagnoskod Z87.8, tidigare anafylaxi i sjukhistorien och KVÅ-kod ZV100, åtgärd relaterad till covid-19.
- Vaccination dokumenteras i Mitt Vaccin med tillägg i kommentar, ”övervakning 30 minuter utan/med följande... reaktion”.

Bedömning om person kan vara aktuell för vaccination med narkosberedskap

- För vuxna som eventuellt ska vaccineras med narkosberedskap skriver läkare i primärvården vanlig ”allmän remiss” i NCS Vårdportal till ÖNH Sundsvall.
- För barn som eventuellt ska vaccineras med narkosberedskap skriver läkare i primärvården vanlig ”allmän remiss” i NCS Vårdportal till barnmottagningarna i länet.
- Kontakten kodas med grundsjukdom, till exempel diagnoskod Z87.8, tidigare anafylaxi i sjukhistorien eller systemisk mastocytos Q82.2.2 och KVÅ-kod ZV100, åtgärd relaterad till covid-19.
- ÖNH eller barnläkare beslutar vilka som ska vaccineras med narkosberedskap.
- Om bedömning är att personen kan vaccineras i ordinarie flöde eller med utökad övervakning skickas remissvar till primärvården som meddelar patienten om den kan vaccineras i ordinarie flöde eller planerar in och kallar patienten för vaccination med utökad övervakning.
- Vaccination med narkosberedskap sker på anestesikliniken i Örnsköldsvik, Sollefteå och Sundsvall.
- ÖNH/barn skickar remissen från primärvården vidare till anestesikliniken på respektive ort.
- I NCS Vårdportal dokumenteras en anteckning att detta gjorts.
- Remissvar skrivs i NCS Vårdportal och skickas till hälso- eller vårdcentralen med meddelande att patienten kommer att kallas för vaccination med narkosövervakning
- Remissen gäller som ordination av vaccin.

- I remissvaret, som vidarebefordras till anestesikliniken, anges hur länge personen behöver övervakas.
- Enhetschef på anestesikliniken, eller av denna utsedd, kallar patienter för vaccination.
- Enhetschef på anestesikliniken, eller av denna utsedd, har kontakt med vaccinationsorganisationen en vecka före planerad vaccination för att hinna få vaccin levererat.
- Vaccinationen dokumenteras i Mitt Vaccin med kommentar i kommentarsfältet ”vaccination med narkosberedskap utan/med följande... reaktion”.

Om någon får en svår allergisk reaktion vid vaccination

- I ordinarie vaccinationslokal – följ rutin kring handläggning av anafylaxi i vaccinationslokal, ge adrenalin och ring 112
- I lokal med utökad övervakning - följ rutin för anafylaxi i vaccinationslokal, ge adrenalin, ring 112, ge vid behov syrgas och inhalation av beta2-stimulerare.
- Med narkosberedskap – sedvanlig akutbehandling, patienten skrivs in som vårdtillfälle på medicinkliniken i Örnsköldsvik och Sollefteå och på kardiologen i Sundsvall.
- Patienten övervakas på sjukhus utifrån anafylaxigrad enligt nationella riktlinjer.

Vid frågor allergi/anafylaxi och vaccination mot covid-19

covidvaccination.medicinskafragor@rvn.se

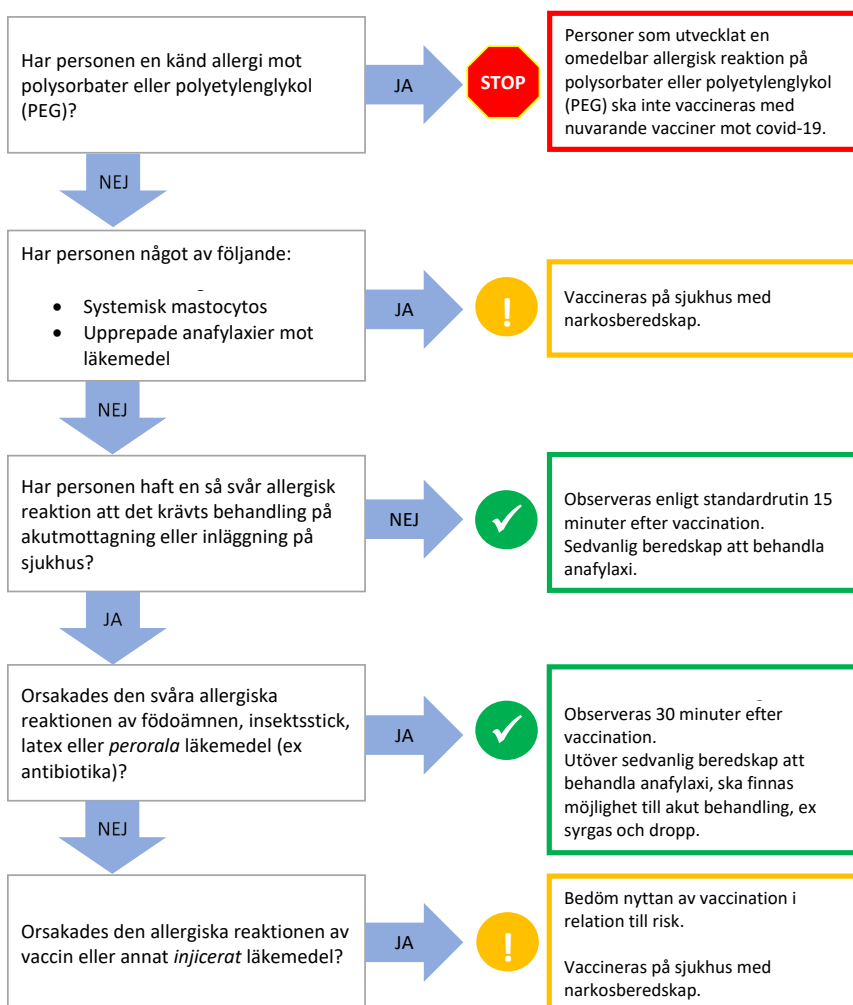
Läs mer

[SFFA | Svenska föreningen för Allergologi](#)

Bilaga 1.

Algoritm för bedömning om vaccination mot covid-19 kan ske vid allergi

Nedanstående algoritm bygger på riktlinjerna framtagna av Svensk förening för allergologi 210129.
OBS! Om personen reagerat med en snabb (inom några minuter) eller svår allergisk reaktion mot en första dos covid-19 vaccin, ska en ny dos inte ges.

Bilaga 2. Val av vaccinationslokal

PEG- allergiker ska inte vaccineras	Vaccinationslokal		
	Allmän vaccinations- mottagning med övervakning 15'	Vaccinationslokal med utökad övervakning 30' och läkarmedverkan	Sjukhus med narkosberedskap
Typ av reaktion:	Allergiska tillstånd som inte krävt akut vård på grund av misstanke om anafylaxi inklusive Födoämnen och nötter Astma Pågående immunhämmande terapi	Svår allergisk reaktion* på: Perorala läkemedel Lokalanestetika Kontrast Latex Subkutan immunterapi Födoämnen Insektsstick	Svår allergisk reaktion* på: Injicerade läkemedel Vaccin Flera olika läkemedel Speciella tillstånd Systemisk mastocytos
Hur kommer patienten dit?	Ordinarie flöde	Vaccineras på hälso- eller vårdcentral där covid-19 vaccin ges Läkarordination	Remiss från primärvården, för vuxna till ÖNH Sundsvall, barn till respektive barnmottagning. Remiss märks "Vaccination covid-19". I remissen framgår tydligt: 1. Vad personen reagerat på tidigare 2. På vilket sätt patienten reagerat samt 3. Varför frågan om vaccination på sjukhus uppkommit ÖNH/barn besvarar remissen om personen kan vaccineras med utökad övervakning eller i ordinarie flöde Om vaccination med narkosberedskap remitterar ÖNH/barn patient till anestesikliniken på respektive sjukhus. Remiss gäller som ordination.

*Svår allergisk reaktion innebär att man varit tvungen att söka akut sjukvård på grund av symtom på anafylaxi.

Bilaga 3.

Utredning vid systemreaktion efter vaccination mot Covid-19

Vid milda biverkningar som huvudvärk, muskelvärk, trötthet, yrsel, feber, GI-symtom, kan nästkommande dos vaccin mot covid-19 ges i ordinarie vaccinationslokal med 15 minuters övervakning.

För personer som haft en misstänkt immunologisk reaktion gäller:

Misstänkt immunologisk reaktion - systemreaktioner inom en timme

Personer med stabila vitala parametrar som endast har reagerat med erytem och/eller subjektiva symtom och klarade sig utan adrenalin.	Utökad övervakning. Dubbel dos antihistamin före.
Personer med stabila vitala parametrar som endast har reagerat med utbredd erytem och/eller subjektiva symtom och erhöll adrenalin.	Utökad övervakning. Dubbel dos antihistamin före.
Vid bekräftad eller misstänkt anafylaxi eller utbredd urtikaria/ angioödem.	Ingen ny vaccination

Misstänkt immunologisk reaktion - systemreaktioner efter en timme

Vid systemisk urtikaria, angioödem, makulopapulära exantem med mild karaktär (symtomen svarar på enkel- eller dubbeldos antihistamin eller går över utan behandling)	Utökad övervakning. Dubbel dos antihistamin före.
Vid utbredd urtikaria, angioödem (symtomen svarar inte på dubbeldos antihistamin eller kräver kortison)	Ingen ny vaccination
Vid oklara svåra sena symtom som kan vara immunmedierade (t.ex. vaskulit, immunmedierad trombopeni/trombos, erythema multiforme).	Ingen ny vaccination

Bilaga 3 bygger på dokument från svenska föreningen för allergologi [Utredning-reaktion-covid-vaccin-2022.01.03-SFFA.pdf](#), anpassat för region Västernorrland av Christian Arns, allergolog, öron-näsa-halskliniken Sundsvall.

